

12 parov dokolenic, 15 parov nogavic; Žabnica pri Škofji Loki 14 parov žilogrelecov; Preddvor pri Kranju 9 parov dokolenic, 15 parov nogovic.

— **Iz ljudsko šolske službe.** Učiteljska kandidatinja Justina Kmetova je nameščena za supletinjo v Šturijah. — Namesto v vojaško službo vpoklicanega učitelja Otona Zinneckerja je imenovana za supletinjo na ljudski šoli v Poljanah učiteljska kandidatinja Friderika Kondova. — Bivša učiteljica Ana Mencinova je imenovana za supletinjo v Raki. — Učiteljica v Morovcu Gracijana Korišičeva je v nadaljno službovanje dodeljena na ljudsko šolo v Gotenici. — Supletinja v Erzelju Marija Puncuhova je nameščena za supletinjo na Vrhpolju, dosedanja tamkajšnja supletinja Gabrijela Majerjeva v Erzelju. Vera Rojnjkova je imenovana za provizorično učiteljico in voditeljico v Randecih. Doslej je službovala v Metliki.

— **Posebna zbirka za vojne sirote na Kranjskem.** Kakor poroča uradni list, je „Deutscher Verein“ v Ljubljani dobil dovoljenje, da ustanovi poseben vojni sirotinski zaklad za podpiranje otrok padlih vojakov nemške narodnosti. Sirote bodo podpirali, dokler si same ne bodo mogle služiti kruha, morda se ustanovi tudi posebna sirotišnica. Dovoljenje za javno nabiranje se glasi na eno leto.

— **Junaške smrti** je padel v sovražni deželi kot poveljnik letalske skupine major Vladimir Junowicz, sin g. ravnatelja ljubljanske realke in člana deželne šolskega sveta dr. Junowicza.

Stajerske vesti.

— **Iz ruskega ujetništva** se je oglasil pred kratkim tov. Jože Kladnik tovarišu Ivan Womerju, s katerim sta bila v strelskem jarku ves čas vedno skupaj, dokler ga niso zarobili dne 28. decembra 1914. Piše sledeče: Alkarsk, 28/12. 1915. Ljubi tovariši! Danes je leto, kar naju je ločila usoda po 5 mesečnem kakor bratovskem življenju. Gotovo nisi prav vedel, kaj se je zgodilo z menoj. Sem sedaj v ujetništvu, kjer se nahajam ta čas še zdrav in upam, da tudi Tebe in Tvojo obitelj najde ta karta pri popolnem zdravju. Kaj je s tov. Gosakom? Zupanek Rudi je tudi tukaj, samo ne vem, v katerem mestu, tudi tov. Schalda. Ernest Lassbacher je v Krasnojarskem. — Prejmi s svojo obitelji presrečne pozdrave!

— **Povišanja.** Jernej Pavlič, učitelj v Št. Andražu - Leskovcu, je postal poročnik v r., istotako Julij Friedl, učitelj v Slivnici pri Mariboru. Šentjanc Ferdo, učitelj na okol. deški šoli v Celju, bivši kadetni aspirant pri 87. pešpolku je sedaj kadet v r. pri 2. bos. -herc. pehotnem polku. — **Odlikovanja.** Nadučitelj pri Sv. Marjeti na Dr. polju, Avgust Ahič, učitelj v Rušah, Toma Stani, ter Mart. Vordenik, nadučitelj pri Sv. Kungoti, sedaj vsi zaposleni pri c. kr. rezervni bolnici št. 1 v Mariboru, so zaradi izborne svoje službe bili pohvaljeni v imenu Najvišje službe. — Jernej Pavlič, učitelj v Št. Andražu - Leskovcu in poročnik v r. pri 26. domobranskem polku, je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno 2. reda.

Goriške vesti.

ANTON ZORZUT.

— **Tovariš Anton Zorzut**, nadučitelj iz Medane, interniranec v Campagni Prov. Salerno v Italiji, je umrl. — Monsignor Faidutti, goriški deželni glavar, je prejel brzojavko iz Campagne sledeče vsebine: Prego comunicare fratello, sorella, parenti morte nostre padre 29 marzo segue lettera. Seminarista Zorzut Lodovico, prigioniere di guerra. — Rajni tovariš Zorzut je služboval v vsej dobi svojega službovanja nad 39 let vedno v Medani do izbruha vojne z Italijo. — V Medani rojenemu, mu je bilo 63 let. S sinom Ludvikom bogoslovcem sta bila odvedena iz Medane v Italijo dne 8. junija 1915 in potem internirana v Campagni Prov. Salerno v Italiji. — Soproga njegova z dvema mlajšima hčerkama se nahaja doma pri svojem bratu g. županu Zucchiatu v Medani, starejši sin je uradnik na deželnem odboru goriškem. Sedaj na Dunaju, hčerka Olga pa je učiteljica na hrvatski šoli v Pazinu. — Vzroki njegove nenadne smrti so neznan. — Pokojni tovariš Zorzut je bil rojen leta 1856, maturiral je leta 1877, definitivno pa je bil nameščen leta 1882. — Naj mu bo počitek sladak v tuji zemlji! — Preostalih naše iskreno sožalje!

FRANC BAJT.

— **Dne 2. t. m.** je praznoval tovariš Franc Bajt, nadučitelj in šolski voditelj iz Solkana, zastopnik učiteljstva v c. kr. okr. šol. svetu i. t. d., šestdesetletnico svojega

rojstva. — Težka usoda sedanjih viharnih dni mu ni dovolila, da bi slavil naš ljubi tovariš Bajt ta svoj rojstveni jubilej na službenem mestu, zakaj sedaj biva v Sevnici ob Savi na Štajerskem, kjer opravlja službo občinskega tajnika, kar je vsekakor značilno za naše gmojne razmere. — Mi se rojstvene šestdesetletnice tovariša Bajta spominjamo s čuvstvi hvaležnosti in tovariške vdanosti, poudarjajoč preobite zasluge, ki si jih je pridobil za goriško učiteljstvo, in šolstvo v dolgi dobi svojega šolskega in izvenšolskega delovanja, vedno nesebično in narodno delaven potom šole za blaginjo svojega naroda! Značajnemu tovarišu iskreno čestitamo z željo, da bi mu bilo čimprej zopet omogočeno, svoje izredne zmožnosti razvijati na starem službenem mestu v blaginjo drage domovine! Še mnogo let!

Tržaške vesti.

— **Razpuščen italijanski društvi.** Kakor javlja uradni „Osservatore“, je namestništvo razpustilo društvi „Circolo popolare di cultura“ in „Club famigliare Vittoria“ v Miljah pri Trstu.

— **Vodstvo dekleške CM šole na Acquedotto** se zahvaljuje g. Jakobu Tavčarju, trgovcu z ogljem, za 10 K, ki jih je podaril v korist ubožnim učenkam naše šole.

— **Nenadne smrti** je umrla v Trstu 37-letna vpokojena učiteljica Alice Tarozzijska.

Istrske vesti.

— **Nemška šola v Kanfanaru.** V puljskem „Hrvatskem Listu“ citamo: Minolega ponedeljka so odpri v Kanfanaru nemško ljudsko šolo. Za to šolo je prosilo več kanfanarskih očetov, da se jim otroci priučijo nemškemu jeziku, s katerim so se v begunstvu nekoliko seznanili. V nemško šolo se je vpisalo kakih petdeset otrok. Šola bo imela na razpolago 2 sobi občinske šolske zgradbe. Poučevalo bodo tri učne osebe. Poleg nemške šole obstoji v Kanfanaru tudi hrvaška šola, ki jo obiskuje 156 otrok. Ti imajo na razpolago eno sobo in eno učiteljsko osebo.

— **V Istri je otvorjenih 25 šol** družbe sv. Cirila in Metoda za Istro, potem dva nadaljevalna tečaja 10 otroških vrtec. Hrvatje iz puljskega okraja, ki so se vrnili iz begunstva polnih izkušenj, prosijo in rotiljo, naj se jim da šol. Po vojni bo pač treba dati Istri potrebnih šol; hrvaško-slovenski narod hrepeni po njih.

— **Umestna odredba.** Zdravstveni urad v Pulju je dal v zadnjem času pregledati vse gostilnice in je našel, da se ne pazi povsod dovolj na čistost. Ker pa se bliža toplejša letna doba in s tem večja nevarnost po nekaterih boleznih, pozivlja c. kr. trdujavski komisar, naj se lokali najskrbneje čistijo. Kjer ne bi zadoščali temu pozivu, se lokali zapro do odprave nedostatkov.

Splošni vestnik.

Res potrebno! Poleg mnogih drugih skrbi dela merodajnim krogom precej preglavice — spolna bolezen. Ugibajo in odločajo se vsakovrstni ukrepi. — Kakor poroča neki ugleden nemški list, namerava dunajska občinska blagajnica ustanoviti neke posebne vrste inštitutov po vzorcu mesta Hamburga in Berlina. In sicer se bodo za 10 let nazaj v bolniških knjigah zapisane osebe — kolikor jih je pač še živih — pozvale k pregledovanju njih zdravstvenega stanja glede svoječasne spolne oboletosti v to določene prostore, kjer jih preišče tačasni blagajniški zdravnik in jim da potrebna navodila; direktno zdravili tamkaj ne bodo. Tej kontroli bodo podvrženi tudi oboleli s fronte. Baje obeta biti ta naprava ugodna za one, ki se zaradi takih obolenj sramujejo pred domačimi itd. — Slični ukrepi bi bili tudi drugod potrebni!

Posnemanje častniških uniform pri otrocih prepovedano. Ker je oblačenje malih dečkov v obleke, ki so popolnoma ponarejene častniškim uniformam, v stanu žaliti ugled častnika, in je zlasti popolnoma nedopustno, da se nosi zlatemu častniškemu portopeju podoben obsek na sablji in častniške znake, je c. kr. ministristvo notranjih zadev to razvado splošno prepovedalo. Prestopki te prepovedi bodo kaznovani po določbah ces. naredbe z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96, z globo do 200 K ali z zaporom do 14 dni.

Razgled.

— **Umrla je na Dunaju** znana nemška pisateljica Marija Ebner-Eschenbachova, rojena grofica Dubska, v visoki starosti 86 let. Od svojih številnih popularnejših vrstnic Marlittove, Heimbουργove itd. se je razločevala po umetniški vrednosti svojih romanov in novel.

— **Maloruski jezik na Ogrskem.** Škof dr. Štefan Novak je v svoji škofiji odpravil rabo cirilice v cerkvi in v cerkvenih šolah. Zdej je odpravljena cirilica tudi iz maloruskega tednika „Nedilja“, ki ga izdaja ogrsko poljedelsko ministristvo. Ta list se tiska zdej v latinici, in je malorusčina pisana z madžarskim pravopisom. Tudi v zadnjem razglasu ogrskega domobranskega ministristva glede vpoklica pod zastave je maloruski tekst pisan z latinico in z madžarskim pravopisom.

— **Iz službe so odpuščeni.** Peter Miletič, ravnatelj trgovske šole v Tuzli, Velemir Vujasinović, učitelj trgovske akademije v Sarajevu, in Adam Bisa, učitelj trgovske šole v Tuzli. To je zadnja posledica procesa v Bihaču.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

V Nemški Gradec: O Vašem važnem vprašanju — o tako nujno potrebni skrbi za mladino — Vam moremo povedati to-le: Graška policija je poročala, da se je lansko leto pri mladini posebno razširila tatvina in nenravnost. Na vseh socialnih zborovanjih se čuje, da se zločini in prestopki med mladino množijo. Na Nemškem so vojaški poveljniki izdali stroge odredbe, ki imajo in bodo imele še večji blagodejni vpliv. V Avstriji sta se doslej samo dve okrajni glavarstvi zganili in izdali obširne odredbe za varstvo mladine. Sedaj je pa vladi izročena spomenica, ki pravi, naj se tudi v Avstriji uvedejo enake odredbe kakor v Nemčiji: 1. Mladini pod 18. letom naj se prepove obisk gostilnic razen če gre do starši ali njihovimi zakonitimi zastopniki, ali če imajo redno hrano po gostilnah ali na potovanjih vsaj 2 uri proč od stanovanja teh mladih ljudi. 2. Prepove naj se dajanje opojnih pijač (vazen v stanovanju) brez posebne dovoljenja staršev. 3. Prepove naj se prodajo tobaka in kajenje. 4. Mladini naj se prepove kinematograf, razen posebno dovoljenih predstav, dalje obisk tingl-tanglov, varietejev in kabaretov. 5. Določil naj se najvišjo vsoto, ki se jo sme mlademu človeku izplačati od njegovega tedenskega zaslužka, in 6. Naj se prepove, da mladi ljudje po mraku brez posebne izkaznice ne smejo na ulico. — Predlogom ni mogoče ugovarjati. Želeti je, da čim več organizacij to akcijo podpre. Društva naj spomenico naroče pri „Kreuzbündniszentrale“, Graz, Bischofplatz 1, jo podpišejo in pošljejo oblasti.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Radivoj Korenč.

Last in založba „Zaveze avstrijskega jugoslovenskega učiteljstva“.

Tiskar „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Kranjska in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani
registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 29. febr. 1916 K 30.391-83.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/3. ure popoldne.



Zelo potrli javljamo, da nas je naša blaga in dobra mamika, gospa

Matilda Kovačič roj. Antauer

v soboto, dne 15. aprila 1916 ob polu 5. popoldne, v 61. letu svoje starosti v našo neizmerno žalost vsled srčne kapi nenadoma za vselej zapustila.

Nepozabno, svojemu pred pol letom padlemu sinu Mirkotu sledečo, smo v torek, dne 18. aprila 1916 predpoldnevom po dovršenih cerkvenih opravilih na domačem pokopališču izročili materi zemlji k večnemu počitku.

Dokaj prerano umrlo priporočam v blag spomin in molitev.

Sv. Trojica v Slov. gor., 16. aprila 1916.

Jakob Kovačič, učitelj, soprog.

Viktor Kovačič, c. in kr. stolnik v Gradcu.

Maks Kovačič, kad. asp. v Doboju, sinova.

Bogomir Antauer, steklar v Radgoni.

Aleks Antauer, inženier v Gradcu, brata.

Prva gorenjska razpošiljalnica

IVAN SAVNIK



Kranj
172

razpošilja na vse strani sveta najmoderneje in najtrpežnejše klobuke v vseh cenah in oblikah od kron 3— dalje.

Čevlje za dame in gospode prvovrstne kakovosti prodaja pod konkurenčno ceno.

Za neugajajoče se vrna d. s. o. r.

Meseca avgusta tizde bogato ilustrira cenik.



Umetna knjigovoznica

IVAN JAKOPIČ
LJUBLJANA, Frančevo nabrežje št. 13

se pripravljamo slavemu obilnicu za izdelovanje vsakovrstnih knjigovozniških del, vsajenih gosp. trgovcem za izdelovanje vsakovrstnih knjig, vsakovrstnih knjižnic, knjižnic za potovanja po tujini, vsakovrstnih knjižnic za domačo uporabo in sl. uradnih za šolsko in učiteljsko uporabo. — Iskrine plačnice za vsakovrstne slovenske knjige, vsakovrstne knjige za bralca druživa, knjižnice in knjižnice po nizki ceni. — Tiskanje pogrebnih travov in družinskih znakov s krasnimi modernimi vzorci. — Posredstvo knjig, določ. knjig.

Najboljši pripomoček za priučenje

:: nemškega jezika je ::

Tumlirz „Nemška jezikovna vadnica za nenemške šole“.

Izdaja v 3 zvezkih:

I. zvezek
75 strani z 82 podobami,
cena vez. K — 80

II. zvezek
136 strani s 14 podobami,
cena vez. K 1 20

III. zvezek
160 strani s 37 podobami,
cena vez. K 1 80

s slovenskim besednjakom

k I. zvezku
23 strani, cena broš. 20 h

k II. zvezku
61 strani, cena vez. 40 h

k III. zvezku
85 strani, cena vez. 50 h

Sestavil učitelj Andrej Rapè v Ljubljani.

Založil F. Tempsky na Dunaju.

Dobiva se v vseh knjigarnah.

Preizkusni izvodi za vpeljavo šol. vodstvom brezplačno!